

Nfc 25.3.08

www.nfc.co.il

News First Class - חדשות מחלקה ראשונה יום שלישי 25 מרץ 2008 11:10

"מכרזים" לא נקיים

בית המשפט בתל אביב התערב השבוע פעמיים, בביטול ובהוצאת צו עיכוב, במכרזים של משרד

הביטחון מול ספקים בוטל מכרז של מכבסות והוצא צו לעיכוב התקשרות לאספקת חומרי ניקוי

Nfc.co.il/blog/rutag מאת: רותי אברהם

בית המשפט לעניינים מנהלים בתל אביב נדרש השבוע פעמיים להתערב במכרזים של משרד הביטחון מול ספקים. השופטת שרה גדות ביטלה (יום א) 23.3.08, 'מכרז לאספקת שירותי כביסה אישית לצה"ל' לאחר שקבעה כי שתי המכבסות, העותרת, וזו שכנגדה הוגשה העתירה, לא עמדו בתנאי המכרז. כיומיים לפני כן, הוציא השופט יהודה זפט צו המונע ממשרד הביטחון לחתום על הסכם התקשרות עם חברת קליר על אספקת מוצרי ניקוי. זאת עד לבירור בעתירה שהגישה חברת נור, אחת מהמתחרות במכרז, לבירור הליך זכייתה של קליר במכרז.

בפרשת שירותי הכביסה האישית, ביטלה השופטת שרה גדות את המכרז כולו. מדובר בעתירה שהגישה מכבסת לבנון-כץ לפסול את המתחרה שלה במכרז, ב.ב.ב. תעשיות ואשפרה. באי-כוחה של לבנון-כץ, מנהליה אלישע סרצי וטומי כץ טענו כי ב.ב.ב. אינה עומדת בתנאי הסף כיון שאינה מחזיקה בתעודת עוסק מורשה מעודכנת. השופטת קיבלה את טענות לבנון-כץ וקבעה כי ב.ב.ב. אכן אינה עומדת בתנאי הסף בכל הנוגע לתעודת עוסק מורשה מעודכנת. עם זאת גדות גם דחתה את בקשת לבנון-כץ להכריז עליה כזוכה במכרז. זאת כשהתברר כי גם לבנון-כץ אינה עומדת באותם תנאי סף שכן גם היא לא צירפה להצעתה אישור מעודכן על תעודת עוסק מורשה.

בהחלטה כתבה גדות כי "יש להעתר לסעד החלופי לו עתרה לבנון-כץ, והוא ביטול המכרז... אשר על כן אני קובעת כי הצעות ב.ב.ב. הינן פסולות. החלטות ועדת המכרזים של משרד הביטחון מיום 7.3.07 בטלות."

כמו כן קבעה כי משרד הביטחון ומכבסת ב.ב.ב. ישלמו ללבנון-כץ הוצאות בסך 10 אלפים שקלים. כאמור, מספר ימים לפני כן, הוציא השופט זפט צו המונע ממשרד הביטחון לחתום על הסכם עם חברת קליר על אספקת חומרי ניקוי בהיקף של 70 מיליון שקלים. זאת במענה לטענותיה של חברת נור, שהפסידה במכרז, באמצעות באי-כוחה עוה"ד גיל חגי ממשרד ש. פרידמן ושות', כי משרד הביטחון נהג "שלא כדין" כאשר דחה את בקשתה, לאחר שהפסידה, לעיין ולצלם, את מסמכי המכרז ואת הצעתה של חברת קליר.

לטענת חגי טרם הגשת ההצעות למכרז סירב משרד הביטחון לפניית נור לפרסם את הכמויות שנרכשו בפועל במהלך השנים האחרונות. התוצאה, לטענת חגי, קליר כימיקלים, ספקית חומרי הניקוי של משרד הביטחון בשמונה שנים האחרונות, הייתה היחידה מבין המשתתפות במכרז שידעה מה הן הכמויות הנרכשות על-ידי המשרד...יתרון זה פתח בפניה פתח ממשי לבצע מניפולציה במחיר, שככל שאכן בוצעה הרי שהיא מהווה תכססנות אסורה וצריכה להוביל לפסילתהצעת קליר וגירושה מתחומי המכרז.

חברת נור טענה כי "זכות העיון" שנמנעה ממנה, מאפשרת למשתתף במכרז לבחון אם תנאי המכרז קוימו באופן שווה כלפי כל המתחרים, לודא שהחלטת ועדת המכרזים אינן נגועות בשיקולים זרים ובלתי ענייניים והאם לא נפלו פגמים בהחלטת המשרד. זכות העיון המוקנית למשתתף במכרז היא אמצעי חיוני ביותר להבטחת קיום הליכי המכרז ככתבם וכלשונם, תוך שמירה על עקרונות דיני המכרזים, ובמידת הצורך העמדתם לביקורת שיפוטית וציבורית. העיון במסמכים הוא אמצעי ראשון במעלה המאפשר ביקורת יעילה על הליכי מכרזים ציבוריים. יתרה מכך, המשתתפים במכרז התבקשו לציין את המחיר המוצע על ידם ביחס לכל פריט בכתב הכמויות.

מדובר בפריטים סטנדרטיים - חומרי ניקוי, שקיות אשפה, מגבונים לחים, מגבוני נייר וכיו"ב. היעלה על הדעת שהמחיר המוצע של מוצר מדף כמו מגבוני נייר או ניילון נצמד יהיה סודי?! בוודאי שלא. יש לזכור, כי אין מדובר במכרז שנערך בתדירות גבוהה. תקופת המכרז הינה לשנתיים עם אופציה להארכה בשנה נוספת, שלנוכח המכרזים הקודמים בהם זכתה קליר - סביר שתקויים. על כן, טענה, ככל ותעלה, כאילו יקשה על קליר להשתתף במכרז קרוב בשל חשיפת מחירה - אין לה תוקף. לא זו אף זו, מאחר ומשיכת הסחורה מהספק שזכה נעשית ע"י מחשב, הרי שמחירי הפריטים השונים שבהצעת קליר יוזנו לאחר שיכרת עימה הסכם למחשב המשרד, כך שכל אפסנאי ו/או פקיד בבסיס צה"ל אי שם יהיה חשוף למחירים אלה. איך עולה בדעת ועדת המכרזים שפירטי מחיר מעין אלה עשויים להוות סוד מסחרי. לטענת נור, מדובר "בהתנהלות ובהחלטות בלתי מתקבלות על הדעת של משרד הביטחון אשר מעלות חשש כבד, כי המשרד נוקט בפעולות שמטרתן מניעת ביקורת על החלטתו להכריז על קליר כזוכה במכרז."

כאמור, בית המשפט נתן צו ארעי המעכב את ביצוע המכרז. השופט אף הורה למשרד הביטחון להגיב בתוך 10 ימים לטענות חברת נור.